

DKM SCHLACHTSCHIFF "TIRPITZ" am KAAFJORD

"A Mayan God"

The "JPK 90" from RetrokiT

International Plastic Modellers' Society Belgian branch

Par les maquettistes, pour les maquettistes

Publication trimestrielle distribuée gratuitement aux membres de l'IPMS BELGIUM a.s.b.l.

Door modelbouwers, voor modelbouwers

Driemaandelijks uitgave gratis verstrekt aan de leden van IPMS BELGIUM v.z.w.

KiT

Sommaire - Inhoud

12

6 IPMS News

12 A Mayan God *Daniel Clamot*

16 First look : Mirage 5 *Wingman Models, 1/48* *Didier Waelkens*

20

20 Schlachtschiff TIRPITZ am Kaafjord 1/350 *Wilfried Van de Vel*

32 The JPK 90, *RetrokiT 1/72* *Daniel Clamot*

32

38 EWR VJ-101C X-2 on the Manching Test Rig 1/72 *Christian Breuning*

38

47 VJ-101 walk around *Didier Waelkens*

50 Agenda

51 Bibliokit & Help

KiT

No 178
VOLUME 45 N° 2

Conseil d'Administration - Beheerraad

Président National - Nationaal Voorzitter

Didier Waelkens
Esdoomlaan 33, 1850 Grimbergen
T. 02-251 33 10
ipms.belgium.the.prez@gmail.com

Vice Président - Vice Voorzitter

Rudy Meert
Overpoort 75, 9500 Geraardsbergen
T. 054-41 67 88
Meertrudy@gmail.com

Secrétaire - Secretaris

Patrice Dechamps
Rue Flanière 140, 6043 Ransart
M. 0477-47 69 51
patricedechamps71@gmail.com

Trésorier - Schatbewaarder

Gestion des membres - Ledenbeheer
Christian Perbal
Rue des Peupliers 7, 6700 Arlon
T. 063-22 26 70
M. 0478-42 21 81
cperbal@hotmail.com

Foreign Liaison & Webmaster

Filip Fraeyman
Sint Janstraat 4, 8650 Moorsele
T. 056-40 06 30
filsoft@pandora.be

Coordination - Coördinatie National Convention

Yves Taildeman
Av. du 112ème 49, 1420 Braine L'Alleud
T./F. 02-384 15 80
yves.taildeman@hotmail.com

Erwin Heylens
erwin.heykens@gmail.com

Service Documentation BIBLIOKIT

(publications IPMS étrangères)

Documentatiedienst BIBLIOKIT

(Buitenlandse IPMS publicaties)
Bernard Maitrejean
Rue des Magnolias 4, 6030 Goutroux

Make & Take

Marc Deboeck
T. 02-253 18 52

www.ipms.be

Cotisation - Lidgeld - Membership Fee 2015

ISSN 1780-9754

+ 18 ans/jaar 25 euro

- 18 ans/jaar 18 euro

Etranger - Buitenland - Foreign 30 euro

Famille - Familie - Family 5 euro

(par carte supplémentaire - per extra lidkaart - per additional membership card)

Compte - Rekening - Account

IBAN: **BE58 2100 2513 5479** BIC: **GEBABEBB** IPMS Belgium - 1180 Brussel

All CONTENTS STRICKTY COPYRIGHT

La reproduction en tout ou en partie des articles, plans et photocopies publiés dans ce magazine est formellement interdite sans l'accord écrit des auteurs. Les articles de la revue paraissent - avec leurs lacunes ou leurs inexacitutes - sous la seule responsabilité de leurs auteurs.

Niets uit de inhoud van dit blad mag worden overgenomen in zijn geheel of gedeeltelijk, foto's, tekeningen of artikels, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs. De verantwoordelijkheid voor de teksten berust uitsluitend bij de auteurs.

rédaction KIT redactie

Rédacteur en Chef - Hoofdredacteur a.i.

Didier Waelkens

Artwork

Bob Block

Cartoons

Patrick Laurensis

Design

Thierry Van den Bogaert / www.graffi.be

asbl / vzw n° 412.392.926 - Siège social/Sociale zetel:
Av. des Hospices 15, B-1180 Bruxelles/Brussel

SOVIET BATTLESHIP

«MARAT»

1/350

Merci à Zvezda pour cette belle boîte qui, à côté du carnet d'instructions, compte 7 grappes avec toutes les pièces et un support en plastique qui, en fonction de votre interprétation, représentera le fond de la Mer Baltique ou les blocs de glace de cette région. Une planche de décals complète le tout. Le Marat est le 3e navire de guerre de la classe Gangut; la maquette représente le bâtiment après sa reconstruction de 1931. Le plastique est gris clair et tendre; il est aussi possible de représenter le navire en situation "waterline". Ce type de navire de guerre se différencie des autres de son époque par l'aménagement de l'artillerie principale qui est uniformément répartie en 4 barbottes sur l'axe du navire et une proue pouvant servir de brise-glace dans les eaux nordiques. Le dessin de la boîte représente le navire au cours de la défense de Leningrad en 1942. Nombre de pièces : 467, du plaisir maquettiste à souhait !

Bedankt Zvezda, een flinke bouwdoos die naast het werkblad met instructies een zevental frames bevat met alle onderdelen en een voetstuk uit plastic dat, afhankelijk van de interpretatie, de Oostzee bodem voorstelt, ofwel de ijsschotsen uit deze regio. Een decalvel vervoegt het geheel. De Marat is het derde slagschip uit de Gangut-klasse en stelt het schip voor van na de herbouw in 1931. De frames zijn vervaardigd uit zachte lichte grijze plastic. Leuk voor deze kit is de mogelijkheid om te kiezen voor de waterline-versie. Dit type van slagschip onderscheidt zich van andere schepen van zijn tijdperk door de opstelling van het hoofdgeschut, dat gelijk verdeeld werd op de as van het schip in vier "barbottes" en een voorsteven die geschikt is om het ijs te breken op de noordelijke wateren. De box-art stelt het schip voor tijdens de verdediging van Leningrad in 1942. Aantal onderdelen is 467. Veel bouwplezier.

SAAB VIGGEN FROM TARANGUS GO GET SOME MASKING TAPE!

Il nous a fallu attendre des années, mais là voilà finalement : nous avons une bonne maquette du Saab Viggen au 1/48. La marque suédoise – qui d'autre y aurait pensé ? – nous soigne avec un kit bien réussi, avec beaucoup de détails et des panneaux bien gravés. Vous trouverez dans la boîte des décals pour une version grise ou celle avec le fameux camouflage "splinter". Il faut avouer que le résultat obtenu avec cette dernière est vraiment spectaculaire ! Au cours de la construction de cette maquette, nous n'avons déjà pas rencontré de problèmes insurmontables. To the shops !

We hebben er jarenlang op moeten wachten, maar eindelijk is het er dan toch van gekomen: we hebben een goeie kit van de Saab Viggen op 1/48. Het Zweedse – wat had je dan gedacht? – merk Tarangus zorgde voor een bijzonder geslaagde kit, voorzien van heel wat details en knap gegraveerde paneellijnen. In de doos vind je decals voor een grijze Viggen of ééntje met de beroemde splinter camouflage. En het resultaat van deze laatste is echt wel spectaculair! Tijdens de constructie van deze kit vonden wij alvast niets onoverkomelijks. To the shops!

1/48

A MAYAN

Maquette, texte & photos: Daniel Clamot

Vertaling: J. Schelfaut

J'aime, en alternance à des montages sérieux, me laisser aller à quelques fantaisies charmantes ; que ce soit de l'uchronie ou des egg-planes. Sortant d'un Spitfire Mk.Vb de la 350, j'ai eu envie de me faire un petit œuf... J'avais dans mon stock l'egg P-51D Mustang Hasegawa ainsi que le cockpit 'detail set' de RetrokiT, mais je ne voulais pas d'un P-51D tout « NMF » (comprenez : tout alu ! – Natural Metal Finish, ndr) ; joli mais trop commun. En fouillant dans mon stock de décals, je suis tombé sur les restes d'une planche Aztec Decals qui proposait entre autres quelques F-51D Mustang du Guatemala ; certains étant porteurs d'un camouflage trois-tons qui, en fin de carrière, paraissait très fatigué. Voilà un sujet bien exotique : je me lance !

Le kit comporte peu de pièces et est très facile à assembler. L'intérieur du cockpit est plus que basique : une « baignoire » dans laquelle trône un buste de pilote, assez marrant certes, mais trop minimaliste. Le cockpit 'detail set' de RetrokiT va apporter un sacré « plus » avec un superbe siège et son brélage, des consoles latérales, un manche à balai et un joli tableau de bord ! Mais cet ajout de détails a un prix : il faudra bien dégager l'intérieur et même les bords du fuselage pour pouvoir y insérer ce set. La notice conseille de laisser un bord de 1,5 mm ; par expérience c'est tout bon... C'est là le travail le plus délicat à

Ik hou ervan om toe te geven aan enkele charmante fantasieën, als afwisseling met de meer ernstige montages. Soms gaat het om 'uchronie' of egg-planes. Na het afwerken van een Spitfire Mk.Vb van het 350ste had ik zin in een klein eitje... Ik had in mijn voorraad een egg P-51D Mustang van Hasegawa en de cockpit 'detail set' van RetrokiT, maar ik wilde helemaal niet een P-51D in "NMF" (dat wil zeggen helemaal in alu- Natural Metal Finish, nvd). Dat is mooi maar zo "ordinair". Na een speurtocht in mijn voorraad decals ben ik gevallen op de overblijfselen van een blad Aztec Decals dat ondermeer F-51D Mustangs van Guatemala bevatte. Sommige ervan hadden een driekleuren camouflage, die op het einde van hun carrière waren en er nogal vermoeid uit zagen. Dus een mooie exotische versie: aan de slag!

De kit bestaat uit weinig stukken en is zeer gemakkelijk te assembleren. Het interieur van de cockpit is eerder "basic": een badkuip bevat de romp van de piloot. Nogal komiek maar te minimalistisch. De cockpit 'detail set' van RetrokiT gaat een bijzonder "plus" leveren met een zeer mooie stoel met zijn riemen, de consoles van de zijkanten, een stuurknuppel en een mooi instrumentenbord! Maar het aanbrengen van de details heeft een prijs: het interieur en zelfs de boorden van de romp moeten goed vrij gemaakt worden om de set er in te kunnen plaatsen. De handleiding raadt aan om een boord te laten van 1,5 mm; uit ervaring is dit juist goed... Dat is het meest delicate werk in deze montage. Maar indien men zijn tijd ervoor neemt is er uiteindelijk geen enkel probleem.

Eens dit achter de rug kan men beginnen met het beschilderen van de 'detail set'. Als grondlaag waarvoor ik als hoofdbasis

A FIRST LOOK

Texte & photos : Didier Waelkens

Vertaling : Peter Gordts

Comme présentée dans le KIT précédent, la firme allemande Wingman Models est e.a. connue pour commercialiser des maquettes au 1/48 de Kinetic - Kfir, Alpha Jet et Fouga Magister p.ex. - améliorées avec ses propres pièces en résine et autres matériaux.

Avec ce Mirage 5BA/BR belge, Andreas Klein, l'homme derrière Wingman Models, franchit une étape de plus : il nous propose de construire un Mirage 5BA ou 5BR en convertissant la maquette du Mirage IIIE de Kinetic. On ne peut donc plus parler de "maquette à construire" mais bien de "maquette à convertir"... Pour ce faire, toute une série de pièces en résine sont fournies et un peu de photodécoupe; la planche de décalés est évidemment dédiée aux Mirages belges uniquement.

Voyons donc un peu plus en détail ce que nous offre cette boîte. Il y a bien sûr toutes les pièces en plastique injecté du Mirage IIIE de Kinetic. Plusieurs pièces ne seront bien évidemment pas utilisées - un IIIE n'est pas un 5B - c'est le cas e.a. pour les grappes avec l'armement (on pourra éventuellement récupérer les petits bidons de 500 lit. qu'il faudra modifier en y ajoutant 3 ailettes à l'arrière, à réaliser en plasticard). Wingman ne s'est pas limité à une époque bien précise du Mirage 5 et propose de construire cet avion aussi bien avant qu'après l'installation du système de contre-mesures électroniques. Ainsi, dans le premier cas, on peut conserver la dérive verticale du kit Kinetic, sinon, il faut passer à la chirurgie esthétique pour remplacer la dérive par une nouvelle pièce en résine. Pour la version de reconnaissance 5 BR, vous avez également le choix entre deux versions: le nez initial ou alors la version tardive après installation de la caméra panoramique (pièces en plastique injecté). Quant aux autres options, on notera le choix entre le siège éjectable MB Mk.4 des débuts remplacé plus tard par la version Mk.10.

Le plan de construction est un carnet A4 tout en couleur; en une trentaine d'étapes, il vous aidera à convertir ce IIIE en 5BA ou BR digne de ce nom.

Zoals je al kon lezen in de vorige KIT brengt Wingman Models modellen op 1/48 van Kinetic op de markt – zoals van de Kfir, de Alpha Jet en de Fouga – die het Duitse bedrijf aanvult met eigen onderdelen in giethars en ander materiaal.

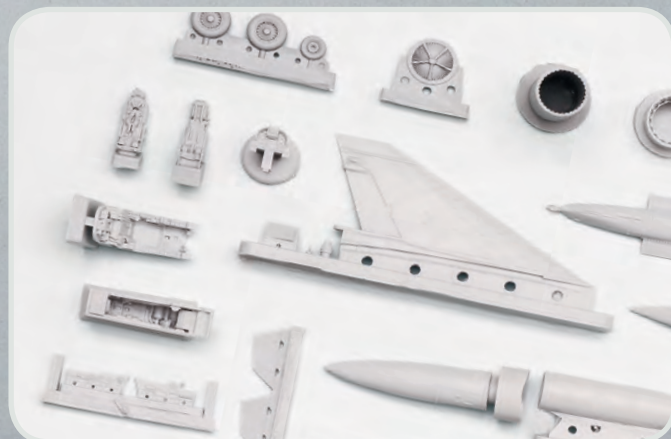
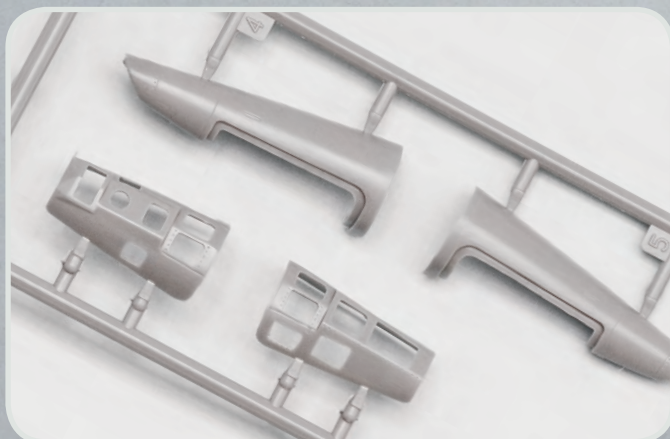
Met de Mirage 5BA/BR schakelt Andreas Klein, de man achter Wingman Models, een versnelling hoger. Hij zet ons een Mirage 5BA of 5BR voor, om te bouwen op basis van de Mirage IIIE van Kinetic. Het betreft hier met andere woorden veeleer een conversiekit dan een model op zich, en daartoe vind je in de doos een hele reeks onderdelen in giethars plus enkele in foto-ets, evenals een decalvel dat integraal is gewijid aan Belgische Mirages.

Laat ons eens van nabij bekijken wat de doos te bieden heeft. Vanzelfsprekend vinden we alle onderdelen in spuitplastic van Kinetics Mirage IIIE terug, ook al worden meerdere daarvan natuurlijk niet gebruikt, omdat een IIIE nu eenmaal geen 5B is. Dat is onder meer het geval met de ramen van de bewapening (de kleine vleugeltanks van 500 liter daarentegen kun je desgewenst recupereren en modificeren door aan de achterzijde drie kleine vinnen uit plasticard te bevestigen). Wingman pinde zich niet vast op een welbepaalde periode uit de carrière van de Mirage 5 en laat je de keuze een toestel te bouwen dat dateert van vóór zowel als van na de installatie van een elektronisch afweersysteem (ECM). In het eerstgenoemde geval kun je het staartvlak van de Kinetic-kit gewoon behouden, in het laatstgenoemde zal je moeten overgaan tot plastische chirurgie om de staart te vervangen door een onderdeel in hars. Wat de verkenningversie 5BR betreft, heb je ook al de keuze uit twee varianten: met de oorspronkelijke neus of met de latere met panoramische camera (allebei plastic onderdelen). Voorts kun je ook opteren voor de MB Mk.4 schietstoel uit de beginjaren of voor de latere Mk.10.

Het bouwplan, in A4-formaat en volledig in kleur, beschrijft een dertigtal montagefasen en moet je helpen een IIIE om te bouwen naar een 5BA of BR die naam waardig.

Bij de onderdelen uit giethars vallen op:

- de cockpitkuip en twee types schietstoel, een instrumentenbord met geïntegreerde zonnekap en twee zijconsoles;
- de neus eigen aan de Mirage 5BA;
- de straalpijp in drie stukken;
- de staartvin met ECM-apparatuur en de bijbehorende infraroodmisleiders voor aan de achterzijde van de romp;
- de wielkast voorin plus de drie landingswielen;
- de grote vleugeltanks van 1.700 liter, typisch voor Belgische Mirages;
- en tot slot de kuip onder de achterzijde van de romp met landingshaak.

CAMPI Expo

25 & 26.04.15

Une fois n'est pas coutume, IPMS Belgium s'est rendue fin avril presque au bout du monde, à Crozon en Bretagne, pour participer à l'exposition du club Campi. De nombreuses rencontres avec des exposants et visiteurs bien sympathiques nous ont permis d'en apprendre beaucoup surtout au niveau des autres disciplines du modélisme, e.a. la construction de bateaux en bois. Il est vrai que l'expo était dominée par la maquette navale, mais c'est un peu normal... Pour le stand d'IPMS Belgium, nous avons rassemblé une quinzaine de maquettes qui avaient fait l'objet d'une couverture de notre magazine KIT. Ces maquettes furent exposées à côté du KIT en question, ce qui a suscité pas mal de curiosité de la part des visiteurs. Merci à Jean-Marie, un membre IPMS.be établi à Crozon depuis quelques années, pour son soutien lors de cette expo.

Enmaal is geenmaal, maar IPMS Belgium trok einde april naar zowat het einde van de wereld, meer bepaald naar het Bretoense schiereiland Crozon, om er deel te nemen aan de tentoonstelling van de club Campi. Tal van ontmoetingen met sympathieke standhouders en bezoekers maakten dat we vooral heel wat opstaken over andere soorten modelbouw, in het bijzonder over scheepsbouw in hout. De tentoonstelling werd gedomineerd door scheepsmodellen, wat dan weer niet ongebruikelijk was... De stand van IPMS Belgium bracht een vijftiental modellen bij elkaar die op de cover van ons tijdschrift KIT hebben geprikt en die naast betreffende omslag werden tentoongesteld. Daarmee wisten we alvast de nieuwsgierigheid van vele bezoekers te prikkelen. Dank aan Jean-Marie, lid van IPMS.be en al sinds meerdere jaren neergestreken in Crozon, voor zijn steun tijdens die expo.

DKM SCHLACHTSCHIFF "TIRPITZ" am KAAFJORD

- Model & Tekst : Wilfried Van de Vel
- Foto's : Wilfried Van de Vel - Didier Waelkens
- Traduction : François Riga

Nous les avons tous construits dans le passé, ces cuirassés Airfix au 1/600: les Bismarck, Hood, Tirpitz, Belfast, Warspite ou autres. Au 21e siècle, nous sommes encore davantage gâtés avec une offre pléthorique de modèles toujours plus grands et plus détaillés !

Dans ces circonstances, ce qui devait arriver arriva et nous sommes un jour revenu à la maison avec une grande boîte sous le bras, au prix abordable et intitulée "German Battleship TIRPITZ 1/350, Limited Edition, included Real Wooden Deck & High Quality Photo-Etch parts (P.E.)".

Que nous offre cette boîte ? Une dizaine de grappes comprenant les petites pièces, une coque, un pont principal en trois parties, un pont en bois prédécoupé au laser et des pièces en photodécoupe. Les détails sont plutôt pauvres et l'aspect des pièces est assez grossier. Celles-ci sont par ailleurs

We hebben ze een eeuwigeid geleden allemaal gebouwd: de slagschepen Bismarck, Tirpitz, Hood, Belfast, Warspite en nog meer van Airfix op schaal 1/600. In de 21e eeuw worden we al wat meer verwend, ook de schaalverhoudingen worden al wat groter en de details worden beter!

En zo gebeurt het dan dat we met een betaalbare bouwdoos van Academy onder de arm huiswaarts keren, met naam German Battleship TIRPITZ 1/350, Limited Edition, included Real Wooden Deck & High Quality Photo-Etch parts (P.E.).

Wat heeft deze doos ons te bieden? 10 ramen met onderdelen, een romp, hoofddek in 3 stukken, een Laser Cutting Wooden deck en P.E. parts. Alles minimaal gedetailleerd en het valt op dat sommige onderdelen tamelijk ruw en met véél "flash" gegoten zijn. Dat belooft... Het bouwplan is zeer summier, maar daar zullen we ook wel uit geraken!

Om ons een beetje voor te bereiden hebben we enkele naslagwerken bovengehaald:

- Battleship Bismarck (Top DR-Wings Kagero);
- Bismarck & Tirpitz (Steve Backer);
- German Capital Ships of WWII (Breyer S., Skwiot M.);
- Vom Original zum Model Schlachtschiff Tirpitz (G. Koop, KP. Schmolke);
- Schlachtschiff Bismarck (Ulrich Elfrath, Bodo Herzog);
- Anstriche und Tarnstriche der Deutschen Kriegsmarine (Bernard Graefe Verlag).

Vom Stapellauf bis zum Untergang... dat verhaal gaan we hier niet uit de doeken doen. Daarover zijn tal van zéér goede websites, o.a. Go2War2.nl, militaryhistory.about.com en bismarck-class.dk van John Asmussen. En alhoewel Bismarck en Tirpitz zogezegd zusterschepen waren, waren er toch opmerkelijke verschillen! Wat camouflagekleuren betreft, was Tirpitz een echte kameleon en had het enkele van de meest ongewone kleurschema's gedurende zijn carrière. En zelfs bij

Maquette, texte et photos : Daniel Clamot
Vertaling : Mon Lambrechts

The JPK 90 from RetrokiT

1/72

EWR VJ-101C X-2

on the Manching Test Rig - Press day

Maquette & Texte : Christian Breuning
Photos : Christian Breuning
Traduction /Vertaling: D. Waelkens /Luc Colin

VTOL fonctionne-t-il vraiment pour les jets ?

A la fin des années cinquante, la capacité VTOL (Vertical Take-Off and Landing) était vraiment à l'ordre du jour dans la conception de nouveaux avions. En effet, les faibles prestations des premiers moteurs à réaction et les vitesses de décollage et atterrissage élevées des nouveaux chasseurs à réaction exigeaient des pistes énormes et vulnérables – des cibles faciles et absolument sans aucune flexibilité. La solution à ce problème

Kan VTOL echt werken voor jets?

In de late jaren vijftig was VTOL (Vertical Take-Off and Landing) echt "the name of the game" bij het ontwerpen van nieuwe vliegtuigen. Inderdaad, de zwakke prestaties van de eerste straalmotoren en de hoge start- en landingssnelheden van de nieuwe straaljagers leidden tot enorme zeer kwetsbare startbanen – gemakkelijke en absoluut inflexibele doelen. De oplossing voor deze problematiek leidde tot de introductie van

VJ101 X2 prototype Deutsches Museum

München
March 2012

Foto's: © Didier Waelkens

